

Altris AB
Att: Lars Nilsson
Kungsgatan 70B
753 18 Uppsala

Datum: 2024-04-15
SMHI Dnr: 2024/857/5.4.1
Er referens:

samrad.ferrum@altris.se

Yttrande över avgränsningssamråd, FERRUM Fennacfabriken i Sandviken

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten) och meteorologi (inklusive luftmiljö).

Framtida klimatet

Vid planering av samhället bör hänsyn tas till det framtida klimatet. Exempelvis förväntas lufttemperaturen att stiga, risken för skyfall öka och flödena i våra vattendrag förändras med ändrade nederbördsförhållanden och snötillgångar. Det råder osäkerhet kring modellsimuleringar om framtida stormar i Sverige, inga entydiga resultat finns som pekar på någon ökning av frekvens eller styrka. Havsnivån stiger men landhöjningen kompenserar till viss del den stigande nivån, mer i norra Sverige än i södra, se

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/oversikt-stigande-havsnivaer-1.166469>

<https://www.smhi.se/klimat/stigande-havsnivaer/bakgrund-till-planering-for-stigande-havsnivaer-1.165534>

SMHI hänvisar också till fördjupade klimatscenariotjänster:

<https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarier>

För historiska och framtida skyfall hänvisas till denna länk:

<https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/statistik-for-extrem-korttidsnederbord-1.159736>

Ytterligare information om framtida klimat finns på SMHIs webbplats:

<https://www.smhi.se/klimat>

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Extrem nederbörd

Södra Norrlands kustland ligger i ett område i Sverige som historiskt drabbats av flera stora nederbördsmängder både i form av snö och av regn. Samma område lär också i framtiden drabbas av stora nederbördsmängder.

I december 1998 ökade snödjupet i Gävle 73 cm på ett enda dygn och 131 cm på tre dygn. En kall och hård nordostvind från det isfria och förhållandevis varma Bottenhavet tog upp stora mängder fukt. En s.k. snökanon bildades som ”begravde” Gävle.

I oktober 1992 föll det i Söderhamn 94 mm regn på 12 timmar eller 195 mm på två dygn, vilket orsakade stora översvämningar. Hudiksvall fick vid samma tillfälle 82 mm under två dygn. Under augusti 2017 mätte Söderala strax utanför Söderhamn 130 mm på ett dygn med svåra översvämningar i området som följd. I augusti 2021 drabbades Gävle av skyfall, 101.9 mm på två timmar och 161.6 mm på ett dygn. Skadorna blev omfattande. Dessa fall tillhör de absolut värsta fallen som SMHI överhuvudtaget uppmätt sedan mätningarna började under 1800-talet.

SMHI anser att verksamheter lokaliserade i områden som nu och i framtiden riskerar att drabbas av översvämningar på grund av extrem nederbörd bör utforma en plan för att hantera detta. SMHI ser fram emot en analys i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Utsläpp av luftföroreningar

SMHI ser fram emot redovisning om utsläpp till luft av vätecyanid i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen. De spridningsberäkningar som då redovisas behöver vara väsentligt utförligare, ifråga om utfall vid olika väderförhållanden, än de beräkningar som redovisas i Tyréns rapport ”Riskutredning, Spridningsberäkningar” (daterad 2024-03-04). Dessa utgår endast från två typfall.

SMHI ser det som angeläget, med hänsyn till den potentiella farligheten hos ett utsläpp, att ett betydligt större spektrum av meteorologiska förhållanden används i beräkningarna, helst grundat på mätdata löpande timme för timme under åtminstone ett år.

Planering

Om en allvarlig olycka sker och farliga ämnen riskerar att spridas i luft till omgivningen kan SMHIs prognos- och varningstjänst bidra med specialprognoser och spridningsberäkningar. Det är lämpligt att i förväg ha säkerställt kontaktvägar till Räddningstjänsten och SMHI så att kommunikationen vid en akut situation sker problemfritt.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson, Sven Kindell och Maria Norman.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering